

12.1.2015

B8-0042/2015

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan mukaisesti

ilmaisunvapaudesta Turkissa: toimittajien ja tiedotusvälineiden päälliköiden viimeaikaiset pidätykset ja tiedotusvälineiden järjestelmällinen painostus (2014/3011(RSP))

**Rebecca Harms, Ska Keller, Michel Reimon, Judith Sargentini,
Barbara Lochbihler, Davor Škrlec, Jean Lambert, Heidi Hautala,
Bodil Ceballos, Ulrike Lunacek**
Verts/ALE-ryhmän puolesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma ilmaisunvapaudesta Turkissa: toimittajien ja tiedotusvälineiden päälliköiden viimeaikaiset pidätykset ja tiedotusvälineiden järjestelmällinen painostus (2014/3011(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat Turkkia koskevat päätöslauselmansa ja erityisesti 7. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Turkkia koskevasta vuoden 2013 edistymiskertomuksesta¹, 12. kesäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman Turkin tilanteesta² ja 13. marraskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Turkin jännitteitä aiheuttavista toimista Kyproksen tasavallan talousvyöhykkeellä³,
 - ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan / komission varapuheenjohtajan Federica Mogherinin ja komission jäsenen Johannes Hahnin 14. joulukuuta 2014 antaman yhteisen lausuman poliisiratsioista ja tiedotusvälineiden edustajien pidätyksistä Turkissa,
 - ottaa huomioon 16. joulukuuta 2014 annetut yleisten asioiden neuvoston päätelmät,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Turkin turvallisuusjoukot pidättivät eri puolilla Turkkia 14. joulukuuta 2014 joukon toimittajia, tiedotusvälineiden päälliköitä ja muita henkilöitä, joihin lukeutuivat Zaman-sanomalehden päätoimittaja Ekrem Dumanlı ja Samanyolu-televisiokanavan johtaja Hidayet Karaca, muita toimittajia ja poliisipäällikkö Itä-Turkista;
- B. panee merkille, että nämä pidätykset vaikuttavat olevan osa presidentti Erdoğanin jatkuvaa konfliktia Hizmet-liikkeen kanssa, jota johtaa Yhdysvalloissa asuva muslimitutkija Fethullah Gülen, ja ne on toteutettu vuosi sen jälkeen kun poliisi ja syyttäjät asettivat Erdoğanin hallituksen jäseniä syytteeseen korruptiosta;
- C. ottaa huomioon, että hollantilainen kirjeenvaihtaja Frederike Geerdink pidätettiin Diyarbakirissa 6. tammikuuta 2015 ja että poliisi kuulusteli häntä ja vapautti hänet samana päivänä sen jälkeen, kun Turkissa parhaillaan vierailulla ollut Alankomaiden ulkoministeri puuttui asiaan; ottaa lisäksi huomioon, että toinen hollantilainen toimittaja Mehmet Ülger pidätettiin 7. tammikuuta hänen saapuessaan Istanbulin lentoasemalle ja että häntä kuulusteltiin poliisiasemalla ja hänet vapautettiin myöhemmin samana päivänä;
- D. panee merkille, että presidentti Erdoğan esitteli julkisuudessa marraskuussa 2014 sisäistä turvallisuutta koskevan lakialoitteen, joka on parlamentissa käsiteltävänä ja

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0235.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0277.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0052.

jossa annetaan laajat lisäoikeudet iskeä kumouksellista toimintaa vastaan laajentamalla poliisin tutkintaoikeuksia, varojen takavarikointia oikeuden määräyksellä ja viranomaisten harjoittamaa salakuuntelua; toteaa, että tämä lakialoite lisää valvontaa ja asettaa rikollisille rajoituksia, mutta se voidaan myös kohdistaa oppositioon, ja se täydentää viimeaikaista internetin valvontaa;

- E. panee merkille, että 17. joulukuuta 2014, kun oli kulunut 10 vuotta Eurooppa-neuvoston päätöksestä käynnistää jäsenyysneuvottelut, presidentti Erdoğan torjui tiukasti EU:n Turkkiin kohdistaman arvostelun ja totesi, ettei EU voi saarnata Turkille vapaudesta, demokratiasta ja ihmisoikeuksista; toteaa, että Erdoğanin ja hänen hallintonsa arvostelijat ovat joutuneet rikossyytteiden kohteiksi ja monet ovat menettäneet työpaikkansa; toteaa, että väitteiden mukaan he ovat joutuneet hallituksen toisinajattelijoihin kohdistaman pelottelu- ja kriminalisointipolitiikan uhreiksi;
- F. toteaa, että tiedotusvälineisiin, mediaryhmittymien omistajat ja päälliköt mukaan luettuina, kohdistettu painostus on kasvanut Turkissa viime vuosina; toteaa, että Turkki on viime vuosina ollut yksi lehdistön ja tiedotusvälineiden vapautta huonoimmin kunnioittavia maita, etenkin mitä tulee vangittujen toimittajien määrään; toteaa, että monet tällä hetkellä vangittuina olevista toimittajista ovat kurdinkielisten tiedotusvälineiden edustajia; toteaa, että osa toimittajista ei ole vankilassa vaan odottaa oikeudenkäyntiä tai valituksen käsittelyä ja monet muut ovat olleet vangittuina lyhyen ajan viime vuoden aikana, jotkut vain muutaman päivän tai kuukauden; panee merkille, että Turkin hallitus useimmiten asettaa toimittajat syytteeseen maan terrorismin torjuntaa koskevan asetuksen (TMK) nojalla sekä ”terroristijärjestöihin” liittyvien rikoslain pykälien nojalla;
- G. toteaa, että oikeusvaltion periaatteet ja perusoikeudet, mukaan lukien ilmaisunvapaus, ovat EU:n keskeisten arvojen ytimessä ja että Turkki on virallisesti sitoutunut näihin arvoihin EU-jäsenyyslakemuksensa ja käynnissä olevan liittymisprosessin myötä;
- H. toteaa, että Recep Tayyip Erdoğan vakuutti vuoden 2014 alussa silloisena Turkin pääministerinä, että 2014 oli ”eurooppalainen vuosi”, jonka aikana hänen maansa EU-jäsenyyslakemusneuvottelut elvytettäisiin;
1. paheksuu syvästi 14. joulukuuta 2014 tapahtuneita kymmenien toimittajien pidätyksiä ja opposition tiedotusvälineisiin kohdistettuja ratsioita; painottaa, että nämä pidätykset ovat uusi hyökkäys lehdistönvapautta ja mielipiteiden moninaisuutta vastaan Turkissa, ja kehottaa vapauttamaan kaikki toimittajat välittömästi;
 2. kehottaa viranomaisia hankkimaan kiireellisesti uskottavat ja konkreettiset todisteet siitä, että pidätetyt henkilöt todella ovat syyllistyneet rikoksiin, joista heitä syytetään, ja käynnistämään nopeasti oikeudellisen menettelyn avoimesti ja asianmukaisiin oikeudellisiin takein, tai muussa tapauksessa peruuttamaan kaikki syytteet;
 3. katsoo, että tämä valtava pidätysaalto oli ennalta suunniteltu ja ettei ollut sattumaa, että valtapuolueen jäseniä vastaan korruptiosyytöksiä esittäneitä henkilöitä nyt vainotaan; kehottaa tätä taustaa vasten presidentti Erdoğania ja Turkin hallitusta lopettamaan kaikki toimet, joiden avulla on tarkoitus vaientaa heidän arvostelijansa ja kriminalisoida toisinajattelijat leimaamalla heidät kansakunnan vihollisiksi heidän poikkeavien

näkemyksiensä vuoksi;

4. korostaa, että lehdistönvapaus, sananvapaus ja vilkas keskustelu ovat olennainen osa kaikkia demokraattisia valtioita ja että nämä pidätykset ja ratsiat näin ollen ovat oikeusvaltion periaatteiden ja demokraattisten normien vastaisia; kehottaa Turkin viranomaisia lopettamaan Gezi-puiston rauhanomaisten mielenosoittajien syytteesen asettamisen;
5. on pahoillaan, että viime toukokuussa perustettu Turkin parlamentin valiokunta, jonka tehtävänä oli tutkia syyttäjäviranomaisten asiakirjoja, joissa väitettiin neljän entisen ministerin syyllistyneen väärinkäyttöksiin, päätti olla käynnistämättä oikeudellista menettelyä näitä korruptiosta syytettyjä ministereitä vastaan, ja tuomitsee tämän tutkimuksen käynnistäneiden neljän syyttäjän viime kuussa tapahtuneen virasta pidättämisen; katsoo, että tämä on uusi merkki oikeusvaltion perustan rapautumisesta ja hallituksen kasvavasta vaikutusvallasta oikeuslaitosta kohtaan;
6. kehottaa korkeaa edustajaa / varapuheenjohtajaa, neuvostoa ja komissiota lisäämään Turkin painostusta oikeuden, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien aloilla, koska nämä alat ovat erittäin tärkeitä liittymisprosessin kannalta ja ne olisi asetettava etusijalle ennen sisämarkkinakysymyksiä; katsoo, että oikeudellisia uudistuksia ja perusoikeuksia koskevien neuvottelulukujen 23 ja 24 avaaminen toisi asiaan konkreettista apua;
7. on pahoillaan, että vuosi 2014, jonka presidentti Erdoğan julisti ”eurooppalaiseksi vuodeksi”, petti pahasti odotukset, koska Turkin ilmoittamat EU-tavoitteet ja -toiveet olivat ristiriidassa monien sen tekojen kanssa;
8. kehottaa lisäämään tukea riippumattomille tiedotusvälineille liittymistä valmistelevan tukivälineen yhteydessä; korostaa lisäksi, että on tärkeää tukea myös kansalaisjärjestöjä, koska vain avoin ja toimiva kansalaisyhteiskunta voi lujittaa uskoa ja luottamusta aktiivisen ja demokraattisen yhteiskunnan eri osien välillä;
9. muistuttaa Turkia sen velvollisuuksista Euroopan neuvoston jäsenenä ja tarpeesta toteuttaa lisää oikeudellisia uudistuksia etenkin kun otetaan huomioon Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa nostetut monet kanteet Turkia vastaan; kehottaa Turkia panemaan täysimääräisesti täytäntöön kaikki Euroopan neuvoston tuomiot;
10. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Euroopan ulkosuhdehallinnolle, komissiolle, jäsenvaltioille, Turkin presidentille, Turkin hallitukselle, Turkin parlamentille sekä Euroopan neuvostolle.